

Teknisk handbok

Trafik

Reviderad 2017-09-14

Innehåll

Inledning.....	4
1 Styrande dokument.....	4
2 Gemensamma bestämmelser arbete på väg	4
2.1 Vaghållaransvar	4
2.2 Arbetsgivaransvar.....	4
3 Vägarbete i Österåker	4
3.1 Trafikanordningar.....	4
3.2 Utformning av ett vägarbetsområde.....	5
3.3 Utformning av trafikanordningsplan.....	5
3.4 Funktion.....	6
3.5 Följande kontakter skall anges på TA-plan.....	6
3.6 Arbeten under högtrafiktid	6
3.7 Tillfälligt ogiltiga vägmärken och vägmarkeringar	7
3.8 Vägmarkering	7
3.9 Avstängning	7
3.10 Påföljder	7
4 Vägmärken och övrig vägutrustning	8
4.1 Vägutrustningsplan	8
4.2 Reflextyp.....	9
4.3 Placering	9
5 Vägvisning.....	10
6 Vägmarkering	10
6.1 Ansvar.....	10
6.1.1 Beslut.....	10
6.1.2 Kostnadsansvar.....	10
6.2 Längsgående markeringar	10
6.2.1 M1. Mittlinje och körfältslinje	10
6.2.2 M2. Kantlinje	11
6.2.3 M3. Varningslinje.....	11
6.2.4 M8. Heldragen linje	11
6.2.5 M9. Spärrområden	12
6.3 Tvärgående markeringar	12

6.3.1	M13. Stopplinje	13
6.3.2	M14. Väjningslinje	13
6.3.3	M15. Övergångsställe	13
6.3.4	M16. Cykelpassage eller Cykelöverfart	14
6.3.5	M17. Farthinder.....	14
6.4	Övriga markeringar.....	14
6.4.1	M24. Parkeringsrutor, uppställningsplats	14
6.4.2	M26. och M27. Cykel- och gångsymboler	15
6.4.3	M33. Rörelsehindrad	17
6.4.4	Markering av busshållplats.....	17
7	Trafiksignaler	17
8	Parkering	18

Inledning

I avsnittet trafik inryms bestämmelser om arbete på väg, trafikordningar, vägmärken, vägmarkering.

1 Styrande dokument

Separat sida i Teknisk handbok anger de styrande dokument som ska följas.

2 Gemensamma bestämmelser arbete på väg

Vid verksamhet som riskerar att påverka den rörliga trafiken eller kräver förändring av vägmärken eller lokala trafikföreskrifter ska TA-plan upprättas av sökanden och lämnas in till Österåkers kommun. Trafikanordningsplan ska godkännas av kommunen innan några inskränkningar i allmän trafik får göras. Alla arbeten skall utföras i etapper så att trafik till och från fastigheter kan upprätthållas under hela entreprenadtiden.

Arbete på väg är unikt så till vida att tredje man, trafikanten/allmänheten alltid påverkas. Det är stora skillnader på gator och dess trafik, arbetets art och omfattning samt lokala förutsättningar. Gatuarbete kommer därför att i varierande grad utgöra en störning i framkomlighet, för allmänna kommunikationer, affärs- och industriverksamhet, boende samt övriga trafikanter. Risken för olyckor, för trafikanter och de som arbetar med objektet måste alltid beaktas.

2.1 Väghållaransvar

Juridiskt är Kommunen väghållare med därtill hörande väghållaransvar. Den praktiska handläggningen är tilldelad Samhällsbyggnadsförvaltningen. Beredning och beslut om grävningstillstånd, beslut om lokala trafikföreskrifter samt kontroll, ansvarar Samhällsbyggnadsförvaltningen för.

Vägarbeten på platser där allmänheten har tillträde ska märkas ut och stängas av så att ingen kommer till skada.

2.2 Arbetsgivaransvar

Arbetsgivaren har arbetsgivaransvar. Enligt lag ska erforderliga utmärkningar och skydd användas så att arbetstagare inte kan skadas av trafikanter.

3 Vägarbete i Österåker

3.1 Trafikanordningar

Befintliga trafikordningar i form av trafiksignaler, vägmärken, vägmarkeringar, orienterings- eller hänvisningstavlor, parkeringsautomater, etc. får inte ändras eller skymmas. Om ändringar behöver göras ska en TA-plan som visar de ändrade förutsättningarna bifogas en ansökan om tillfällig ändring. TA-plan ansöks hos Österåkers kommun som behandlar ärendet samt meddelar sökanden beslut. Alla

ändringar och tillägg av trafikanordningar bekostas av sökanden. Ansökan om trafikanordningsplan görs via [Rosyweb](#).

3.2 Utformning av ett vägarbetsområde

Vid intressekonflikt mellan säkerhet kontra framkomlighet för fordonstrafik, ska säkerheten för dem som arbetar på platsen och de oskyddade trafikanterna prioriteras före fordonstrafikens framkomlighet.

Vid planering av ett arbetsområde finns många omständigheter som kan ha betydelse för utformningen. Nedan anges ett antal exempel:

- Förskolor, sjukhus och liknande
- Gång- och cykelbanor
- Trafikmängd (fordon, gående)
- Markant hög- och lågtrafik
- Kollektivtrafik
- Utryckningsväg
- Tunga och breda transporter, farligt gods
- Tillgänglighet för funktionshindrade
- Gällande högsta hastighet
- Begränsad fri höjd
- Tillfarter till fastigheter
- Boendeparkering
- Träd och annan vegetation
- Kulturmiljö
- Etableringar
- Evenemang
- Övriga lokala betingelser

Arbetsområden ska alltid utformas med hänsyn till personer med funktionsnedsättning. Det gäller både framkomlighet för personer i rullstol och åtgärder för synskadade personer. Vid planering av ett arbetsområde är det viktigt att undersöka om man är i ett område där det rör sig många personer med funktionsnedsättningar. Åtgärder som underlättar passage för personer med funktionsnedsättningar ska redovisas på TA-plan.

Vid arbete som kräver avstängning av befintlig belysning skall vid tillfällig vägbelysning anordnas. Belysningen utformas så att belysningskvaliteten motsvarar den befintliga belysningen.

3.3 Utformning av trafikanordningsplan

En TA-plan ska alltid finnas där ett vägarbete ska utföras. Det är viktigt att ta hänsyn till gatutyp, trafikmängd, arbetets plats och omfattning samt tidsåtgång, dessa är faktorer som avgör hur en TA-plan ska utformas.

Österåkers kommun registrerar inkommen handling samt granskar om arbetet kan utföras enligt det trafiktekniska och tidsmässiga förslaget. Handläggningstiden beror på TA-planens omfattning enligt punkterna nedan.

- TA-plan utan förändring av lokal trafikföreskrift eller trafiksignal 10-15 arbetsdagar.
- TA-plan med förändring av lokal trafikföreskrift (ex stoppförbud) 12-25 arbetsdagar.
- TA-plan med påverkan på trafiksignal eller ansökan om skyttelsignal 25 arbetsdagar.

Notera att handläggningstiden gäller när en TA-plan är granskningsbar, det vill säga att faktablad är korrekt ifyllt och att skiss är tydlig.

Vid akuta arbeten ska ansökan om trafikanordningsplan göras i efterhand, senast nästkommande vardag, och då utgår avgift för beviljad och handlagd trafikanordningsplan.

3.4 Funktion

Avstängnings- och utmärkningsmateriel måste vara anpassat till funktion och plats. I planeringen ska ingå daglig skötsel av trafikanordningarna, t.ex. att:

- Hålla vägmärken och övriga trafikanordningar rena, rättvända och väl synliga under hela perioden som projektet pågår. Materialet ska uppfylla VMF:s krav, bland annat avseende reflektion, placering osv.
- Byta ut trasiga vägmärken och trafikanordningar.
- Kontinuerligt anpassa vägmärken och trafikanordningar till arbetets förändringar.
- Ta bort trafikanordningsmaterial från arbetsområdet omedelbart efter avslutat arbete.
- Arbetsmaterial ska förvaras inom anvisat inhägnat område.

Avstängningar har som uppgift att öka skyddet för de personer som utför arbetet samt att ge trafikanterna ökat fysiskt skydd mot att:

- köra in i arbetsområde
- köra/ramla ned i en schaktgrop
- köra av körbanan
- komma över i motriktad körbana
- olika trafikantgrupper blandas
- fordonstrafik och gående får inte blandas

3.5 Följande kontakter skall anges på TA-plan

Arbetsledare – ansvarar för att den godkända TA-planen följs och att personalen på arbetsplatsen har utbildning enligt gällande regelverk. Ansvaret gäller tills kommunen slutbesiktigt området.

Utmärkningsansvarig – utses av ansvarig arbetsledare och ska inför väghållaren vara ansvarig för utmärkningen av vägarbetsplatsen. Denna person ska ha relevant kompetens i hur man märker ut en säker arbetsplats och hur man använder vägmärken och trafikanordningar vid vägarbete. Utmärkningsansvarig ska ha befogenhet för uppgiften. Utmärkningsansvarig ska finnas på arbetsplatsen när aktivt arbete pågår. Utmärkningsansvarig ska vara nåbar alla dagar dygnet runt och kunna åtgärda fel omedelbart.

Jouransvarig – har samma ansvar som både arbetsledare och utmärkningsansvarig på tider då dessa inte finns tillgängliga eller på arbetsplatsen.

3.6 Arbeten under högtrafiktid

För att begränsa störningar i trafiken under högtrafiktid, gäller vissa begränsningar för gatuarbeten på A under vissa tider. Med högtrafiktid avses vardagar (måndag - torsdag) kl. 06.00 - 09.00 och kl. 15.00 - 18.00. Under fredag och dag före söndag och helgdag är högtrafiktid kl. 06.00 - 09.00 och kl. 13.00 - 18.00. Under högtrafiktid FÅR arbete INTE bedrivas. Avsteg från ovanstående kan beslutas av Österåkers kommun. På vissa gator är trafiken utpräglat riktningsbetonad, något som ska beaktas

vid utformning av TA-plan. Eventuella avsteg från förbudet om arbete viss tid och visst arbete avgörs av Österåkers kommun.

Om inskränkningar i framkomlighet finns vid arbete på A-gator så krävs flaggvakt, med utbildning enligt Trafikverkets krav, under högtrafiktid. Lågtrafiktid kan andra lösningar godkännas av Österåkers kommun.

3.7 Tillfälligt ogiltiga vägmärken och vägmarkeringar

När en TA-plan har godkänts och det har blivit ändringar av föreskrifter vid vägarbete så anges vilka befintliga vägmärken som blir ogiltiga. Dessa ska tas ned eller täckas.

När arbetet är slut ska vägmärken och vägmarkeringar återställas till funktion enligt gällande föreskrift.

3.8 Vägmarkering

En befintlig vägmarkering som visar fel ska tas bort eller täckas över. En vit markering kan ersättas av gul vägmarkering och/eller gul vägbanereflektorer. Vägbanereflektorer som används vid vägarbete ska ha gul färg på kroppen/hällaren och vit reflektorfärg.

3.9 Avstängning

Vid arbete, på eller i anslutning till A-gata, som inskränker framkomlighet för trafikanter krävs i normalfallet flaggvakter under högtrafiktid.

Materiel

Som tungavstängning ska lägst användas:

- Godkänd skyddsbarriär enligt SS-EN 1317-1 och 1317-2 klass T 2.
- Där ett permanent väg- eller broräcke tillfälligt demonteras ska detta ersättas med en skyddsbarriär som minst motsvarar T3 eller N2.
- Gångtrafik ska alltid vara avgränsad från fordonstrafik med tung avstängning.

Arbetsplatsen ska alltid avgränsas mot fordonstrafiken. Om gångtrafiken flyttats ned på körbanan ska avstängningen förses med tungavstängning. Den avgränsade gångytan ska ha en bredd av $\geq 1,5$ meter och mot schakten vara avgränsad med tungavstängning.

Bryggor och landgångar som läggs ut för gångtrafik ska förses med räcken. Bredden och anslutningen i ändarna ska vara sådan att rullstolar och barnvagnar lätt tar sig fram och Österåkers kommuns tillgänglighetskrav ska uppfyllas. Anordningen ska vara förankrad eller så tung att den inte vickar eller rubbas av trafiken.

Eventuella körbryggor och gångbryggor skall dimensioneras med tillräcklig säkerhet för förekommande laster. Körbrygga över ledningsgrav skall förankras. Fastläggning och utspetsning görs med asfalt. Trafikanter med funktionsnedsättningar skall utan svårighet kunna ta sig fram på varje tillfälligt anordnad gångbana.

3.10 Påföljder

Att Österåkers kommun har väghållaransvaret fritar inte beställare och dess entreprenör från ansvar. Beställaren ska sätta av medel för skyddsåtgärder. Beställare och entreprenören ska ha tillräckliga kunskaper om och följa lagar och föreskrifter.

Vid grava eller upprepade överträdelser av bestämmelser kan Österåkers kommun kräva att annan ansvarig arbetsledare utses.

Brister ska rättas till inom den tid Österåkers kommun anger.

- Om Österåkers kommun finner underlåtenhet eller felaktighet som uppenbart skulle ha förutsetts och/eller kan betraktas som trafikfarlig kan vite utdelas.
- Om ingen godkänd TA-plan finns kan vite utdelas.
- Om godkänd TA-plan inte följs kan vite utdelas.

Skador som drabbar trafikanter på grund av bristfälligt underhåll av grävning, brister i skyltar, osv. regleras av Österåkers kommun och debiteras entreprenören, alternativt kan entreprenören uppmanas att hantera skadan. Österåkers kommun kontrollerar stickprovsmässigt utförd utmärkning. Om denna inte överensstämmer med godkänd trafikordningsplan eller om sådan plan saknas kan Österåkers kommun omedelbart stoppa arbetet och på utförarens bekostnad utföra de rättelser som krävs.

Vid förseelser mot trafiksäkerhet eller framkomlighet har Österåkers kommun rätt att:

- Polisanmäla och stoppa arbetet tills bristerna är åtgärdade.
- Kräva byte av den person som står som ansvarig arbetsledare för arbetsområdet.
- Utta viten av den som bryter mot de direktiv som anges för arbetets utförande.

Vid akuta trafikregleringar som pågår längre tid än 24 timmar ska ansökan om trafikordningsplan göras i efterhand, senast nästkommande vardag, och då ska avgift för beviljad och handlagd trafikordningsplan betalas. Om inte ansökan om trafikordningsplan görs utgår sanktionsavgift som vid trafikavstängning utan godkänd trafikordningsplan.

4 Vägmärken och övrig vägutrustning

Samtliga vägmärken skall vara klotterskyddade. Vägskyddsutrustningar så som räcken och påkörningsskydd ska också klotterskyddas.

Planering av nya lokaliseringmärken eller gatunamnskyltar inom projektets ram kan innebära att märken/skyltar bortom entreprenadgränsen måste kompletteras/ändras. Dessa kompletteringar/ändringar skall ingå i projekteringen.

Skyltstolpar är normalt galvade. Skyltbågar utförs normalt i färgkod RAL 9017 eller 7024. Vägskyddsutrustning utförs normalt lackade i RAL 9017 eller 7024. Skyltbågar samt vägskyddsutrustning klotterskyddas.

4.1 Vägutrustningsplan

En utrustningsplan skall normalt täcka hela objektet och i förekommande fall innehålla:

- vägmärken
- vägskyddsutrustningar (räcken, påkörningsskydd, energiupptagande anordningar, mm)
- vägmarkeringar

- vägkantsutmärkning
- refuger, kantsten, stödmurar
- trafiksignaler
- hastighetsreducerande åtgärder
- vägbelysning

Vägutrustning som kräver formella beslut skall särskilt markeras.

Samtliga vägmärken, gatunamnskyltar och vägmarkeringar som utförs vid ett ny- eller ombyggnadsprojekt skall finnas redovisade på en utrustningsplan. Planen skall även redovisa befintliga vägmärken, gatunamnskyltar och vägmarkeringar som skall behållas.

Om skyltar som ska behållas har nedsatt reflexförmåga, synbarhet eller andra skador föreskrivs att de ska bytas ut. Rivning av vägmärke och fräsning av befintlig målning anges i text eller på lämplig planritning.

Det är av vikt att det alltid finns en utrustningsplan och att denna upprättas i så tidigt skede som möjligt. Vid upprättandet av utrustningsplanen kan det t. ex. visa sig att planerade träd bör justeras i läge eller att vägområdet måste utökas för att nödvändiga vägmärken (lokaliseringsmärken) kan sättas upp. Det kan också upptäckas brister i vägutformningen som kan rättas till och som annars skulle kräva både varningsmärken och bakgrundsskärmar e. d.

Gatunamn skall till fullo vara utskrivna. Gatunamnskyltar sätts upp dubbelsidigt samt att hela gatunamnet skall anges i sin helhet. Stolpe till skylt skall vara placerad så att avståndet 1,5 meter uppnås till närmast sidokant skylt från vägkant.

Gatunamnskylt och vägmärke:

Vid montering på en och samma stolpe skall gatunamnskylten alltid sitta över vägmärket. B3 skall alltid toppmonteras

4.2 Reflextyp

Vägmärken skall vara högre reflekterande av typ Diamond Grade (DG) eller motsvarande.

För vissa märken gäller särskilda krav enligt övergripande bestämmelser.

*Se kapitel 1 Styrande dokument

4.3 Placering

Skyltstolpar placeras inte i gångtor eller cykeltor.

Skyltar skall placeras så att de lätt kan observeras av trafikanter och ej är siktskymmande. Vägmärken monteras på eget stolprör vars längd anpassas så, att stolpens övre del inte är synlig ovanför skyltens översta kant.

Vägvisning för gående placeras så att personer i rullstol kan se den. På stolpar som placeras inom ett avstånd av 1 meter från en cykelbana, monteras reflexrör.

För vägmärken placerade ovanför körbana på portal gäller att märkets understa kant ej placeras lägre än 4,9 m över körbanenivå.

Övriga vägmärken/vägmärkeskombinationer får ej placeras med märkets/kombinationens underkant lägre än 1,5 m över marknivå.

Där gående eller cyklister kan förekomma ökas höjden till minst 2,5 m.

Märkets/märkeskombinationens bredaste del får inte placeras närmare än 0,5 m från körbanans/gångbanans beläggningskant.

Uppsättningsanordningar (stolpe, fundament m.m.) för lokaliseringmärken skall dimensioneras för projekterad vägvisning kompletterad med ytterligare ett vägvisningsmål per färdriktning.

Vid uppsättning av skylt skall BLF klammer av aluminium användas. För att förhindra vridning av skylt skall klammer förses med stoppskruv. Vid montering på belysningsstolpe skall stolpens yta skyddas mot stoppskruvens mekaniska åverkan.

På lackade stolpar skall skydd under fästen användas så att skada ej uppkommer.

5 Vägvisning

6 Vägmarkering

6.1 Ansvar

Väghållaren ansvarar för utförande och underhåll av vägmarkeringen. Undantag se även VMF: 78 och 82 §.

6.1.1 Beslut

All utformning och utförande av vägmarkering beslutas av väghållaren. All vägmarkering skall utföras i termoplastisk massa. Stensatta ytor vägmarkeras normalt ej.

6.1.2 Kostnadsansvar

Kostnaden för utförande av ny eller förändrad vägmarkering ska bäras av varje enskilt projekt.

6.2 Längsgående markeringar

Generella regler, se TSFS 2010:171 och Krav och Råd för vägar och gators utformning, kap. vägmarkering och vägkantsutmärkning.

Inom tätbebyggelse utförs längsgående vägmarkering normalt om vägen klassats som huvudled eller har mer än ett körfält i samma körriktning. Dessutom kan markering vara motiverad på del av gata, som har en ogynnsam linjeföring.

6.2.1 M1. Mittlinje och körfältslinje

På alla gator och vägar är linjebredden normalt 10 cm. Indelningen ska vara 3+3 på gator och vägar med hastighetsbegränsning ≤ 60 km/h och ≥ 60 km/h 3+9.

Mittlinje utförs ej om vägbredden understiger 6,5 meter, enligt VGU.

Mittlinje utförs på dubbelriktad cykelbana med indelningen 1+3 och bredden 5 cm, om cykelbanan är minst 2,2 m bred.

På alla gator och vägar är linjebredden normalt 10 cm.

Indelningen ska vara 3+3 (TSFS: tätbebyggt område) på gator och vägar med hastighetsbegränsning till högst 50km/h, och i övrigt 3+9 (TSFS: ej tätbebyggt område), om inte annat sägs nedan.

Körfältslinje som avgränsar avvikande körfält, eller särskilt reserverat körfält, utförs med dubblerad linjebredd, samt indelningen 3+3 oavsett hastighet. Körfält reserverade för fordon i linjetrafik avskiljs generellt med heldragen dubblerad linje.

6.2.2 M2. Kantlinje

Kantlinje utförs på belagd väg avsedd för genomfartstrafik. Kantlinje utförs inte i tätortsmiljö om kantsten finns och belysningen är tillräcklig. Indelningen ska vara 1+2.

6.2.3 M3. Varningslinje

Varningslinje används inte på gator med hastighetsbegränsning 50 km/h eller lägre. Används istället för dubbel heldragen linje där körbanan bredd $< 6,5$ m.

6.2.4 M8. Heldragen linje

Enkel eller dubbel spärrlinje i vägmitt utförs inte vid vägbredder under 6,5m. Spärrlinje som avgränsar avvikande körfält, eller särskilt reserverat körfält, utförs med dubblerad linjebredd.

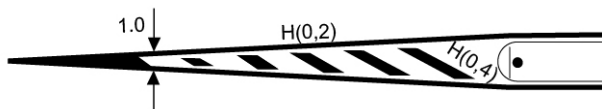
6.2.5 M9. Spärrområden

Avstånd mellan snedstrecken är normalt 3 m eller vid stora ytor 6 m. Lutningen ska vara 1:2. Spärrområden framför refuger, se nedan.

Markering framför refuger:

- **Fullständig utmärkning:** Gator/vägar med 70 km/h och däröver, samt i vissa fall andra större huvudleder utanför centrum.

- **Förenklad markering:** Övriga huvudleder främst i centrala delar, samt andra större gator där särskild markering behövs för att uppmärksamma refugen. Gäller särskilt breda refuger.

- **Ingen markering alls:** Vid refuger i gatuanslutningar och andra platser med låga hastigheter. Gator med hastighetsbegränsning till 30 km/h eller lågfartsgata.

6.3 Tvärgående markeringar

Om flera tvärgående markeringar ska utföras på samma ställe, utförs markeringen med minst ett mellanrum som är lika stort som markeringens höjd.

6.3.1 M13. Stopplinje

Stopplinje markeras vinkelrätt över respektive körfält (max 15 graders avvikelse).

6.3.2 M14. Väjningslinje

Väjningslinje före huvudled placeras där föraren erhåller bästa sikt i korsningen. Finns cykelöverfart eller övergångsställe i anslutning till huvudleden placeras dock väjningslinjen före dessa förutsatt att avståndet mellan körbanekant och cykelöverfart eller övergångsställe är < 5 m.

6.3.3 M15. Övergångsställe

För att öka tillgängligheten för personer med nedsatt orienteringsförmåga kan kantsten kontrastmarkeras där övergångsställe ej är markerat i körbanan eller vid ordnade gångpassager.

Obevakade övergångsställen regleras ej på gator med hastighetsbegränsning 60 km/h eller däröver. Detsamma gäller på gator med två eller flera körfält i samma riktning. Inom områden skyltade med högsta tillåtna hastighet 30 kilometer i timmen markeras normalt ej heller några övergångsställen. Undantaget där övergångsställen markeras om det finns fartdämpning.

I normalfallet markeras ett övergångsställe 3,0 m brett. I undantagsfall är det möjligt att gå ner till en bredd på 2,5 meter. Bredden kan även ökas vid stora gångtrafikmängder, dock bör den inte överstiga 4 meter.

Är övergångsställe markerat i körbanan, markeras detta normalt även i cykelbanan om denna är avgränsad med kantsten mot gångbanan. Även om gångbanan inte är avgränsad med kantsten kan i särskilda fall övergångsställe ändå markeras i cykelbanan.

6.3.4 M16. Cykelpassage eller Cykelöverfart

Friliggande cykelpassage markeras normalt inte på sträcka. Hantering av cykelöverfart är under utredning och tills dess att detta är utrett, anordnas inga cykelöverfarter.

6.3.5 M17. Farthinder

Farthindermarkering utförs bara på sträcka, inte i korsningar, undantaget cirkulationsplatser.

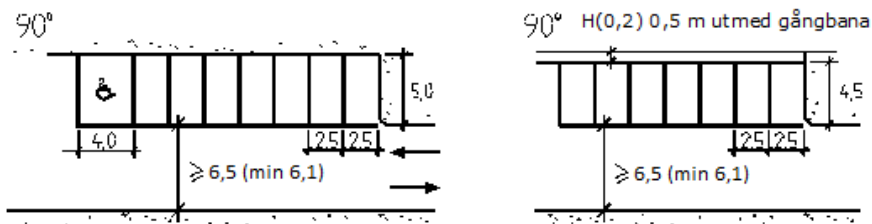
Farthindermarkering, 50x50 rutor, utförs endast på uppfartsrampen, om gatan är avdelad med mittrefug eller mittlinje, annars utförs markering på hela gatubredden. I kombination med övergångsställe (M15) eller cykelöverfart (M16), ska det vara minst 0,5 meter (markeringens bredd) mellan farthindermarkeringen och M15/M16.

6.4 Övriga markeringar

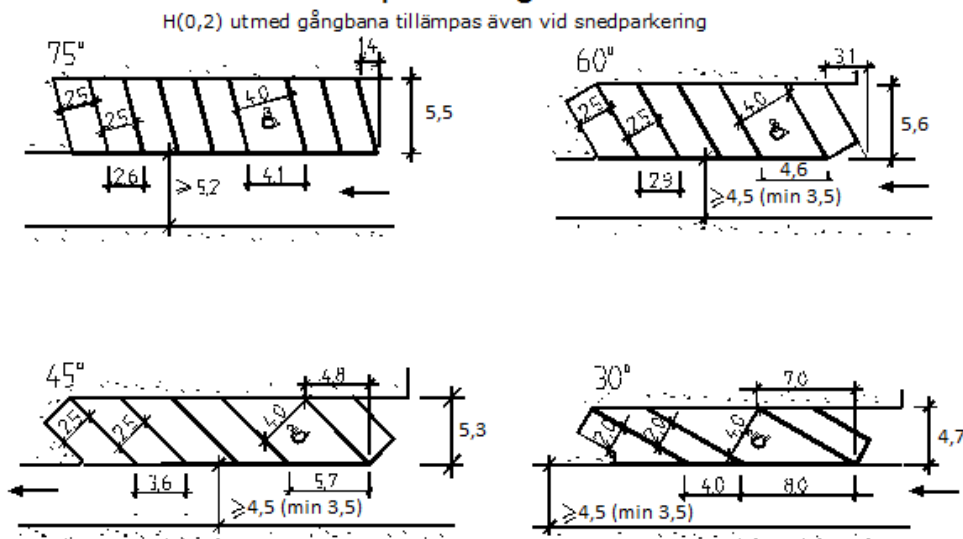
6.4.1 M24. Parkeringsrutor, uppställningsplats

Parkeringsrutor utförs med heldragen 10 cm linje.

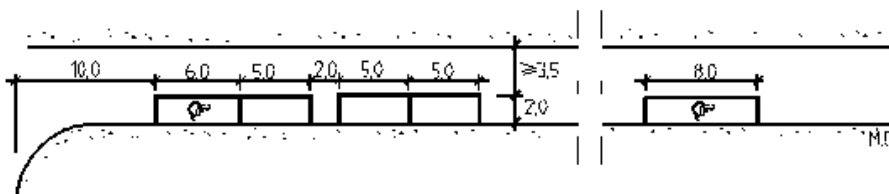
Vinkelrät parkering

Snedparkering

Längsparkering

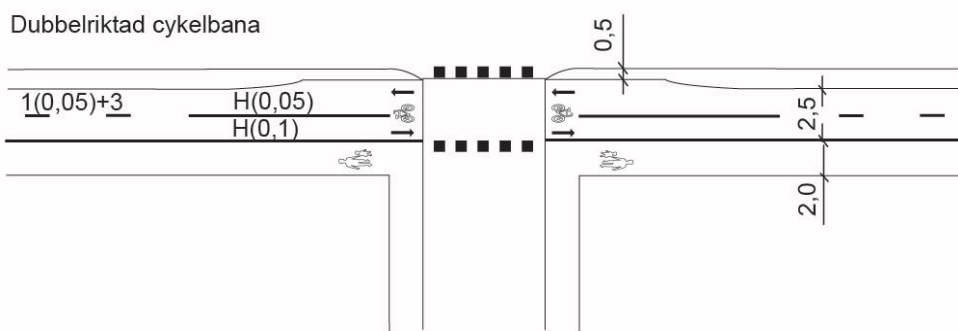
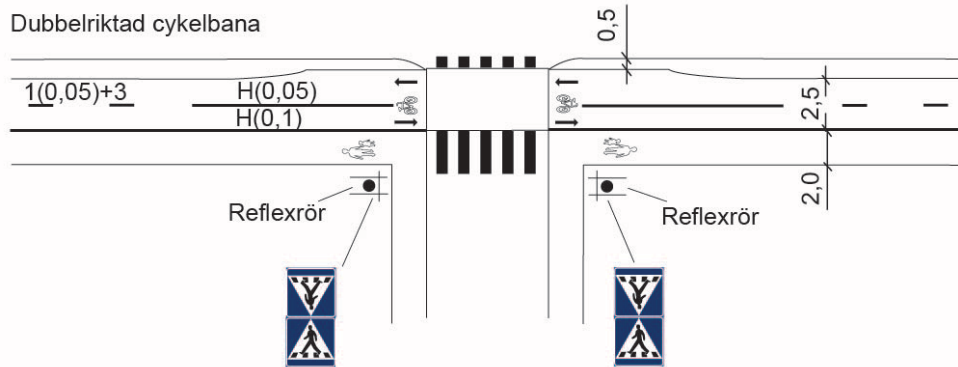
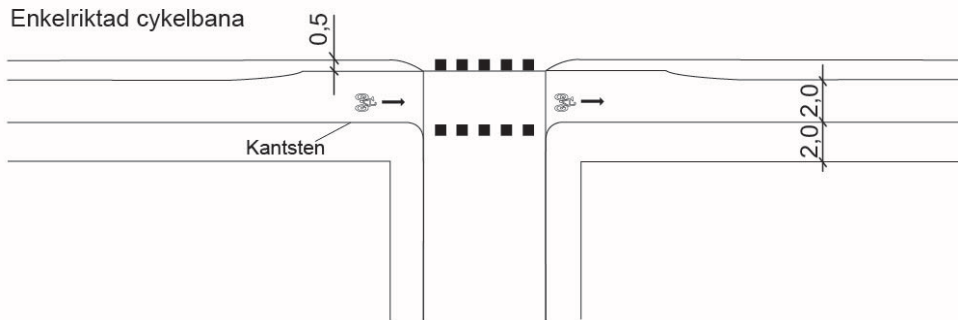
Bilden är inte skalenlig.

6.4.2 M26. och M27. Cykel- och gångsymboler

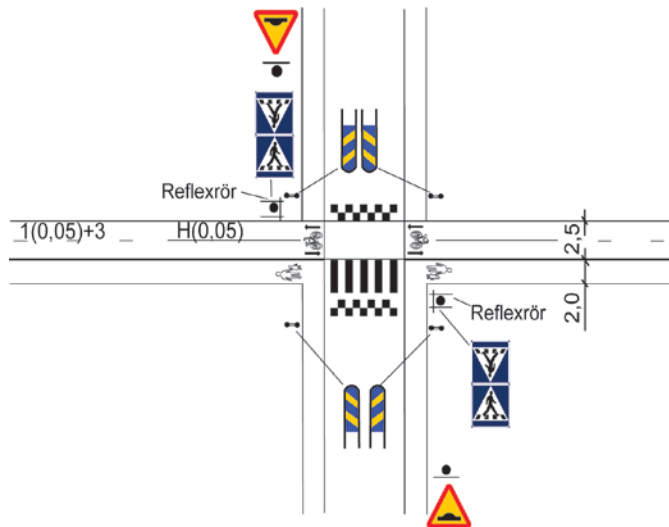

Pilar markeras endast på separerade gång- och cykelbanor och ska läggas på ömse sidor om cykelsymbolen. Om cykelbanan är smal, kan pilarna läggas ovanför cykeln för att ge cyklister en signal om att cykelbanan har en lägre standard.

Exempel på markering av GC-banor och GC-överfarter. Markering vid förhöjning ingår inte i de tre direkt nedanstående bilderna utan redovisas separat därefter. Se också kommentar till M17. Angivna breddmått är standardmått.

Exempel på markering av förhöjda GC-överfarter på sträcka. Observera hur farthindermarkeringen (M17) samordnas med övergångsställets markering (M15). Angivna breddmått är standardmått.

6.4.3 M33. Rörelsehindrad

Rörelsehindradsymbol ska alltid markeras på handikapplats, men ersätter inte skyltsättning.

6.4.4 Markering av busshållplats

Normalt markeras inte busshållplatser med vägmärkning. Dock kan gul linje 1+1, M22 Förbud mot att parkera markeras, om det är behov av att förstärka utmärkningen av hållplatsen. Markering av kantsten får inte utföras.

7 Trafiksignaler

Varje beslut beträffande åtgärd i form av nyanläggning eller mer omfattande ändring i befintlig trafiksignalanläggning skall grundas på en utförd utredning.

Trafikverkets föreskrifter och allmänna råd för trafiksignaler (VU 94 del 13) gäller vid anläggande av trafiksignalanläggning.

Trafiksignalanläggning utförs av trafiksäkerhets- eller framkomlighetsskäl där utredning visar att andra åtgärder ej är tillämpliga. Signalreglerade övergångsställen utförs där tidsluckorna av något skäl är för korta och/eller att korsningspunkten ofta frekventeras av syn- eller hörselskadade.

Signalreglerade övergångsställen skall alltid förses med akustisk signal.

Trafiksignaler som skall finnas kvar en längre tid och som är i behov av renovering skall förses med diodbelysning.

Utbyte av eller helt ny trafiksignal i korsning skall alltid prövas mot alternativet med cirkulationsplats.

En total dokumentation skall finnas över varje trafiksignalanläggning (anläggningsinfo).

Anläggningarna sköts av kommunen med hjälp av upphandlade entreprenörer.

8 Parkering